

Asia: VN/8392/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

2 a § Maksun periminen / Uttag av avgif

Maksujen määräytymisperusteiden yhdenmukaistaminen yhdenmukaistaa kuntien ja kuntayhtymien käytäntöjä.

2 b § Päätös maksukyvyn mukaan määräytyvästä maksusta / Beslut om avgift som bestäms enligt betalningsförmågan

Ei huomautettavaa.

3 § Käyttämättä jätetystä palvelusta perittävä maksu / Avgift för oanvänd service

Vastaanotossa käyttämättä jääneestä vastaanottoajasta on voinut periä maksun nykyisenkin lainsäädännön perusteella. Käyttämättä jääneestä palvelusta perittävä maksu laajenee lyhytaikaiseen hoito- ja asumispalveluun.

Lakitekstiin jää tulkinnanvaraa, milloin maksun periminen on kohtuullista tai kohtuutonta.

5 § Maksuttomat terveyspalvelut / Avgiftsfria hälsovårdstjänster

Selkeyttää maksuttomien terveyspalvelujen tulkintaa nykytilanteeseen verrattuna.

Hoitajavastaanotosta ei jatkossa saisi periä maksua. Tilanne ei muutu, koska kaupunki ei ole perinyt maksua tähänkään asti.

6 a § Maksukatko / Avgiftstak

Maksukatko laajenee koskemaan suun terveydenhuoltoa, tilapäistä kotisairaanhoidoa ja kotisairaaloimintaa ja terapiatoimintoja.

Myös toimeentulotuesta maksettavat asiakasmaksut kerryttävät maksukattoa.

Maksukaton piiriin kuuluvien palvelujen laajeneminen voi alentaa palvelujen käyttökynnystä. Maksukaton piiriin kuuluvien palvelujen laajeneminen vähentää kuntien asiakasmaksutuloja ja se tulisi kompensoida kunnille täysimääräisenä valtionosuuksissa.

7 b § *Palvelun pitkäaikaisuus / Servicens långvariga karaktär*

Ei huomautettavaa.

7 c § *Pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon maksu / Avgift för långvarigt serviceboende med heldygnssorg, långvarig familjevård och långvarig sluten vård*

Esitys yhdenmukaistaa tehostetun palveluasumisen kirjavia asiakasmaksukäytäntöjä. Lisäksi esitys määrittää vahimmäiskäyttövaran myöskin tehostettuun palveluasumiseen. Tätä nykyisessä lainsäädännössä ei ole ollut.

Kuntien menot lisääntyvät muutoksen myötä ja tämä pitäisi kompensoida kunnille.

10 b § *Pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta, pitkäaikaisesta perhehoidosta ja pitkäaikaisesta laitoshoidosta perittävän maksun perusteena olevat tulot / Inkomster som utgör grund för avgiften för långvarigt serviceboende med heldygnssorg, långvarig familjevård och för långvarig sluten vård*

Ei huomautettavaa.

10 c § *Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa / Avdrag från inkomsterna för långvarigt serviceboende med heldygnssorg, långvarig familjevård och långvarig sluten vård*

Asumismenojen vähentämistä koskeva momentti on epäselvä ja lisää hallinnollista työtä. Vaatii tarkennusta.

10 d § *Tuloista tehtävät erityiset vähennykset pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa perhehoidossa / Särskilda avdrag från inkomsterna för långvarigt serviceboende med heldygnssorg och långvarig familjevård*

Eryteisesti lääkekustannusten arviointi ja vähentäminen tuloista lisää hallinnollista työtä. Lisäksi lääkekustannukset voivat vaihdella kuukausittain. Lisäksi kohtuulliset asumiskustannukset tulee määritellä tarkemmin.

10 e § *Jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta sekä pitkäaikaisesta asumispalvelusta perittävä maksu / Avgift för fortlöpande och regelbunden service i hemmet samt för långvarig boendeservice*

Tuntikohtainen maksunmääräytymistaulukko lisää työtä, koska asiakassuunnitelmat on tarkistettava ja tehtävä uudet päätökset palveluista ja asiakasmaksuista aina kun tuntimäärä muuttuu. Kotihoidon asiakkaiden tilanne ja toimintakyky voi vaihdella, joten esitetyn kaltainen maksutaulukko ei sovi palveluun. Nykyisen kaltainen kuntien käytössä oleva tuntikehyksiin perustuva maksutaulukko sopii paremmin asiakasmaksujen perusteeksi.

10 f § *Jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta sekä pitkäaikaisesta asumispalvelusta perittävän maksun perusteena olevat tulot / Inkomster som utgör grund för avgiften för fortlöpande och regelbunden service i hemmet samt för långvarig boendeservice*

Ei huomautettavaa.

10 g § *Tuloista tehtävät vähennykset jatkuvassa ja säännöllisessä kotona annettavassa palvelussa sekä pitkäaikaisessa asumispalvelussa / Avdrag från inkomsterna för fortgående och regelbunden service i hemmet samt för långvarig boendeservice*

Yhdenmukainen pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen ja laitoshoidon kanssa.

10 h § *Tukipalvelut ja asumispalveluun liittyvät palvelut / Stödtjänster och tjänster i samband med boendeservice*

Esityksen mukaan tukipalvelut voidaan päättää kuntakohtaisesti.

Sisältyykö tilapäisen kotipalvelun maksu tähän pykälään ja jäisi kunnan päätettäväksi, koska siitä ei ole erillistä mainintaa.

Samoin lyhytaikaisen tehostetun palveluasumisen ja tavallisen palveluasumisen maksut.

10 i § *Laskennallinen metsätulo / Kalkylerad inkomst av skog*

Laskentatapa haastava.

10 j § *Maksun määrääminen ja tarkistaminen / Bestämmande och justering av avgift*

Ei huomautettavaa.

10 k § *Palvelun keskeytyksen vaikutus asiakasmaksuun / Hur avbrott i servicen påverkar klientavgiften*

Ei huomautettavaa.

11 § *Maksun alentaminen ja perimättä jättäminen / Nedsättning och eftergift av avgift*

Ei huomautettavaa.

13 § *Muulta kuin Suomessa asuvalta perittävä maksu / Avgift av dem som inte är bosatta i Finland*

Ei huomautettavaa.

14 § *Tulojen, korvausten tai saamisten periminen kunnalle tai kuntayhtymälle / Uppbärande av inkomster, ersättningar eller fordringar till kommunen eller samkommunen*

Ei huomautettavaa.

14 a § *Viranomaisten tiedonsaantioikeus / Myndigheternas rätt att få upplysningar*

Ei huomautettavaa.

15 § *Muutoksenhaku / Ändringssökande*

Muutoksenhakuun on lisätty mahdollisuus hakea muutosta myös laskuun ja perimistä koskevaan päätökseen ja edelleen valitusmenettely. Jos tarkoitus on tämä, lisää hallintomenettelyä.

Voimaantulo (alustava voimaantuloajankohta 1.1.2021) Ikraftträdande

Mikäli laki tulee voimaan 1.1.2021 vaikutukset vuoden 20121 talousarvioon voi vain arvioida.

Asiakasmaksulain muuttaminen yhdenmukaistaa kuntien ja kuntayhtymien käytäntöjä asiakasmaksujen määrittelyssä ja perinnässä.

Esitetyt muutokset parantavat asiakkaiden oikeuksia, mutta lisäävät pääosin kuntien menoja ja vähentävät tuloja. Muutokset tulisi korvata kunnille täysimääräisenä.

Niiranen Aino

Kemin kaupunki - Sosiaali- ja terveyslautakunta 31.3.2020